

Lietuvos meno kūrėjų asociacija

Merūnas Vitulskis: „Mano tikroji vieta - operos scenoje“

2013-12-05

ŽURNALAS: Muzikos Barai

TEMA: Muzika

AUTORIUS: Justina Laurinavičiūtė

DATA: 2013-12

Pastarieji metai jaunam operos solistui tenorui Merūnui Vitulskiui buvo kupini naujų iššūkių. Konkursai, vaidmenys garsiose Europos scenose, gausybė kvietimų koncertuoti, nuolatinės kelionės ir repeticijos, studijos... Į Lietuvą dainininkas buvo grįžęs tik kelioms dienoms, bet mielai sutiko duoti interviu.

- Dainininko karjerą pradėjote populiariosios muzikos projekte „Kelias į žvaigždes“, tapote jo nugalėtoju, o dabar dainuojate tik klasikinę muziką. Kodėl pakeitėte dainavimo stilių? Įdomu, kaip prasidėjo Jūsų, operos dainininko, karjera.

- Popmuzikos stilius buvo labiau primestinis, tuo metu praradau labai daug laiko. Nors tai man padėjo būti pastebėtam, ypač tų žmonių, kurie užsiima muzika, apie kurią aš visą laiką svajoju ir kurią norėjau dainuoti.

Profesionaliai bendrauti su muzika pradėjau gana vėlai. Kai mokiausi 5-oje Kauno dailės gimnazijos klasėje, mokykla šventė 60-metį. Ta proga gimnazijoje buvo organizuojamas choras. Labai domėjausi muzika, tik dainavau pats sau, o kai atėjau į perklausą, mokytojai pasakė, kad man reikėjo stoti ne į dailės, o į muzikos mokyklą. To daryti niekada neplanavau nei aš, nei mano šeima. Senelis turėjo absoliučią klausą ir rinkosi iš dviejų gyvenimo kelių - dailės ir muzikos. Aš pasirinkau muziką, nes supratau, kad sėslus meno „lipdymas“ ne man. Man reikia žmonių, klausytojų, jų akių...

Kai pradėjome dainuoti chore, mūsų buvo gal apie 16 mokinukų. Aš perrėčiau visą chorą... Muzikos mokytoja dar kartą pasiūlė rimtai pagalvoti apie muziko kelią, bet mokslas kainavo brangiai, mano šeima neišgalėjo mokėti. Tada perėjau į Vaižganto vidurinę mokyklą (tuo metu tai buvo Kauno 6-oji vidurinė mokykla) Šančiuose. Joje lankiau dailės būrelį, kuriame sutikau daug nuostabių žmonių, bet visą laiką traukė muzika. Per vieną pamoką mokytoja pasakė, kad parašys 10 tam, kuris išmoks giesmę „Kalėdų naktį tylią“. Žinoma, pasiryžau išmokti ir išmokau.

Giesmę dainavome duetu su žavia bendraklase. Išgirdę mano balsą visi labai nustebė. Mokytoja pakvietė auklėtoją ir paprašė, kad padainuotume jai. Auklėtoja nukreipė mane tiesiai pas muzikos mokytoją. Taip ir prasidėjo mano kelias į klasikinę muziką.

Pradėjau dalyvauti įvairiuose konkursuose Kaune, užimdavau pirmąsias vietas. Mano muzikos mokytoja pažinojo vokalo dėstytoją Birutę Sodaitytę, kuri dėstė Juozo Gruodžio konservatorijoje ir Muzikos akademijoje, šis žmogus man buvo tarsi tiltas į akademinės muzikos pasaulį. Pas mokytoją Birutę dainavau metus, nors mūsų pažinties pradžioje ji sakė, kad vaikinų nemoko. Metai buvo sunkūs, vidurinėje mokykloje artėjo abitūros, J. Gruodžio konservatorijoje –10 klasės egzaminai, ir aš nusprendžiau, kad netėsiu mokslų konservatorijoje, bet stosiu į Muzikos akademiją. Reikėjo vokalo mokytojo, kuris padėtų tam pasirengti. Dėstytojų pakeičiau daug. Pasitaikydavo pedagogų, kurie turėdavo asmeninių problemų, trukdančių darbui. Pedagogo talentas – didelė dovana. Mokytojos Sodaitytės patarimu kreipiausi į Joną Antanavičių. Tai mano gyvenimo mokytojas, jis puikiai suprato mane, nes jaunystėje pats buvo velnių priėdęs, visai kaip ir aš.

Neslėpsiu, kad nemokėjau muzikinio rašto, todėl dvejus metus mokiausi parengiamuosiuose kursuose ir tik po to įstojau į pirmąją Kauno muzikos akademijos kursą. Visus tuos metus dirbau su J. Antanavičiumi. Darbas vyko labai sparčiai, per metus–įveikdavome dvejų metų programą. Dirbau labai daug, ieškojau, stengiausi, mėginau. Daug kas sako, kad geras dainavimas – Dievo dovana. Tačiau reikia dirbti, išmokti analizuoti save, nes nuo to priklauso, kiek ilgai dainuosi. Jeigu dainuosi tik „iš gamtos“, labai greitai susidėvėsi, o dainuoti „su protu“ yra sunku, nes reikia paisyti ne tik jausmų, bet ir techninių dalykų, išmokti kvėpavimo, svarbu net ir gyvenimo sąlygos. Viso to mane išmokė nuostabus pedagogas Jonas. Vėliau tai pasitvirtino praktikoje. Aš net vasaras praleisdavau kartu su juo. Atvažiuodavau pas jį savaitgaliais, dainuodavome pjaudami žolę. Nors jis buvo garbingo amžiaus, bet aukštas natas padainuodavo taip, kaip aš tuo metu galėjau tik pasvajoti. Dėstytojo metodai būdavo labai paprasti, buitiski ir puikiai pasiteisindavo. Manau, kad dėstytojo ir studento santykis turėtų būti kaip tėvo ir sūnaus. Juk yra ugdoma asmenybė. Buvau paskutinis J. Antanavičiaus studentas, netrukus jis išėjo į pensiją. Su dėstytoju bendraujame ir dabar, visuomet klausiu jo patarimų.

Po pirmo ir antro bakalauro studijų kurso turėjau finansinių problemų, Šeima stokojo pinigų, o mokslams jų reikėjo nemažai. Gavau našlaičio pensiją, deja, jos neužtekdavo. Vasaros metu dirbau statybose – iš pradžių pagalbiniu darbininku, vėliau meistru, šlifavau parketą prekybos centre, tekdavo dirbti ir naktimis... Esu dėkingas puikiam darbų vadovui, kuris visuomet parūpindavo man darbo. Tačiau buvo sunku, sutriko sveikata, nukrito svoris. Žinodami mano meilę muzikai ir matydami mano sunkų darbą, draugai išsiuntė anketą į projektą „Kelias į žvaigždes“. Sulaukiau skambučio iš prodiuserės Laimos Paukštės, ji pranešė, kad galiu atvykti į perklausas Vilniuje. Išvažiavome su draugais. Dainuoti reikėjo dvi dienas iš eilės, o nakvoti nebuvo kur. Visą naktį vaikščiojome po Vilnių...

Dabar suprantu, kad visą gyvenimą, nuo pat vaikystės, mane supo muzikos garsai. Kadangi gyvenome netoli Kauno muzikinio teatro, mano močiutė visas operas mokėjo atmintinai. Beje, močiutė jaunystėje dainavo gamyklos „Cotton“ ansamblyje. Taigi vietoj lopšinių man būdavo dainuojama klasikinė muzika, arijos. Namuose labai

mėgdavau klausytis senų plokštelių, ypač Luciano Pavarotti. Mes gyvenome tarsi antikvariniame bute, visur buvo pilna paveikslų, o mano brangiausios moterys – mama, močiutė ir teta – mane augino kitaip, meniškai. Taigi, visa tai ir lėmė mano meilę ir pagarbą klasikai, o dalyvavimas televizijos projekte „Kelias į žvaigždes“ buvo tarsi tarpinė gyvenimo stotelė.

- Operos festivalis „Opernfestspiele St. Margarethen“ Austrijoje yra vienas didžiausių ir gražiausių Europoje (grožėtis juo teko ir man pačiai, paliko tikrai puikų įspūdį). Šiemet Jums teko laimėti jame dainuoti. Kas paskatino dalyvauti atrankoje, ar ji buvo sunki?

- Pasaulyje nėra viena rimta organizacija ar teatras nedirba tiesiogiai su atlikėju, tai daro agentai. Su agentūra prieš penkerius metus man nutiko gana keista istorija. Lietuvoje viešėjo vienas iš „Carmen de Miguel“ atstovaujama atlikėju, labai žymus baritonas. Agentūra paprašė jo Lietuvoje surengti keletą perklausų, nes Europoje labai trūko tenorų. Atvažiavau į Vilnių, padainavau keletą kūrinų. Man buvo pasakyta, kad po kelių dienų sulauksiu skambučio. Žinoma, nieko nesitikėjau ir numojau ranka. Bet iš tiesų sulaukiau skambučio, pasirašėme sutartį. Netrukus buvo sėkmingi pasirodymai Ispanijoje, Šveicarijoje ir kitose Europos šalyse. Savo darbu pateisinu agentūros lūkesčius, dabar viskas vyksta labai sparčiai, kartais net nesitiki. Bet į savo darbą žiūriu labai rimtai, žmonių, kurie manimi pasitiki, stengiuosi nenuvilti.

Sankt Margareteno festivalį agentūra man pasiūlė dar tada, kai dirbau Barselonoje. Atranka buvo labai didelė, joje dalyvavo apie 300 dainininkų iš viso pasaulio. Dar niekad nebuvau manęs tiek atlikėju, pretenduojančių į vieną vaidmenį. Labai nudžiugau sužinojęs, kad dainuosiu šiame viename gražiausių Europoje operos festivalių.

- Gavote pagrindinį - poeto Rudolfo - vaidmenį Giacomo Puccini operoje „Bohema“. Kaip sekėsi jį kurti, ar jis Jums patiko?

- Gavęs vaidmenį šiek tiek sunerimau, nes mano balsas labiau lyrinis, o G. Puccini reikalauja dramatiškesnio. Be, pasitaręs su dėstytoju, ryžausi. Vaidmuo man labai patiko. Manau, kad ir atitiko mano charakterį. Visuomet lengviau suvaidinti lyrinį „gerietį“ nei žmogžudį. Festivalyje buvo trys atlikėjų sudėtys. Režisieriaus noru patekau į pirmąją, taigi dainavau premjeroje. Nustebino dirigento Alfredo Eschwe ir režisieriaus Roberto Dornhelmo pasitikėjimas manimi.

Rudolfas – fantastiškas vaidmuo, svajonių partija. Manau, kad kiekvienas tenoras turėtų bent kartą gyvenime sudainuoti šioje operoje. Iš manęs šis vaidmuo pareikalavo fizinės ištvermės, nes repeticijos ir spektaklis vyko esant +42 °C temperatūrai. Tuo metu tai buvo karščiausias regionas Europoje. Be to, didžiulėje scenoje (apie 150 metrų) prieš 10 tūkstančių žiūrovų jautiesi toks mažiukas... Kadangi pastatymas tradicinis, dainininkas turi atitikti librete aprašytą personažą – būti lieknas, ilgaplaukis. Dėl to irgi reikėjo pasistengti ir padirbėti. Esu laimingas, nes Rudolfo vaidmuo pavyko.

Parengti vaidmenį turėjau per tris mėnesius, tiek laiko užteko. Reikia išmokti mokytis. Man dar labai sunku mokytis tekstus atmintinai. Partiją maždaug pusantro mėnesio

mokiausi pusbalsiu, likusį laiką - visu balsu. Italų kalba, tam tikra jos tarmė taip pat buvo iššūkis. Važiavau konsultuotis į Graco teatrą pas žinoma pedagogą Marių Skują.

Buvo sunku, netgi labai. Pasirengimas atima labai daug laiko, kartais pritrūksta energijos ir noro. Bet sukandi dantis ir dirbi.

- Opera tragiška, miršta Rudolfo mylimoji Mimi. Ar Jums, jaunam atlikėjui, nebuvo sunku perteikti dramatiškus išgyvenimus?

- Norint perteikti tas emocijas, reikia remtis gyvenimiška patirtimi, juk visi esame ko nors netekę. Aš remiuosi savais jausmais ir džiaugiuosi, kad žmonės manimi patiki.

- Dabar dainuojate Austrijoje, Klagenfurto miesto teatre (Stadttheater) pastatytoje Giuseppe Verdi operoje „Makbetas“.

- Maniau, kad opera bus lengvesnė. Atlieku nedidelę Makdufo partiją - arija, rečitatyvai ir keli kvartetai, bet vaidmuo dramatiškas, labai pavargsta balsas, nes melodinė linija tenorui parašyta pereinamosiomis natomis. Kartais lengviau padainuoti visą operą, pavyzdžiui, „Bohema“.

- Ar rengiantis „Makbetui“ teko domėtis istorija?

- Perskaičiau Shakespeare'o dramą. Stengiuosi užpildyti žinių spragas skaitydamas, papildomai ieškodamas informacijos. Kovos scenoje vyksta tikrais ginklais. Dalyvavome viduramžių klubo paskaitose, mokėmės kautis. Labai įdomi patirtis.

- „Opera yra opera, o simfonija - simfonija. Balsas ir melodija man visada bus svarbiausi“, - sakė Verdi. Ar tai jaučiama šio kompozitoriaus kūryboje?

- Kompozitorius labai mėgo aukštus balsus. Jo muzika reikalauja didelio meistriškumo, yra sunki atlikėjams. Jo kūrinuose daug *stretto* (tempo greitinimų), daug *pasagio* (perėjimų į aukštą registrą) ir kitų išbandymų.

- Ką pasakytumėte apie dekoracijas, techniką...

- Labai liūdna, kai grįžti į Lietuvos ir palygini, kokias lėšas menui skiria mūsų Kultūros ministerija ir kokios skiriamos Austrijoje. Gaila, bet padėtis turbūt ilgai nesikeis. Kai į Lietuvą atvažiuoja kitų šalių prezidentai ar kiti svarbūs žmonės, jiems visuomet rodoma Lietuvos kultūra, bet ji skursta. Dėl to daugelis menininkų yra priversti dainuoti popmuziką, uždarbiauti vestuvėse ar pan. Austrijoje žmogus, pasirinkęs klasikinę muziką, ją ir dainuoja, turi laiko ir studijoms, jam nereikia galvoti, kaip užsidirbti pragyvenimui.

Kalbant apie operų pastatymams skiriamas lėšas, kaip pavyzdį galiu pateikti savo personažo „Makbete“ peruką. Jis - rankų darbo. Pirmiausia buvo išlieta mano galvos forma iš gipso, po to ji buvo aplieta guma ir tada rankomis „išodinti“ plaukai. Darbas užtruko dvi savaites, peruko kaina - apie 2000 eurų. Labai daug lėšų skiriama drabužiams ir grimui, spektakliams nuomojami tikri ginklai, šarvai. Tai padeda geriau įsijausti į vaidmenį, nors šiek tiek ir išlepina. Grįžus į Lietuvą norisi to paties, bet, deja...

- Ar pavyko rasti ryšį su publika ir partneriais, dirigentu?

- Nuo studijų laikų buvau mokomas suprasti, kad visuomet šalia atlikėjo yra komanda. Niekada scenoje nesi vienas, jei nedainuoja *a cappella*. Jeigu man akompanuoja pianistė, visuomet labai įdėmiai jos klausausi. Noriu, kad ji suprastų, kaip aš interpretuoju kūrinį, ir lygiai taip pat mėginu suprasti, kaip ji tai suvokia, kad abu galėtume pasiekti rezultatą - tikrą muziką. Taip turi būti visuomet, nesvarbu, ar dainuoja ansamblyje, ar chore, ar dirbi su dirigentu, orkestru. Jei sąžiningai dirbi repeticijose, užlipęs ant scenos dažnai net nežiūri į dirigentą, nes jauti jį, žinai, ko jis iš tavęs reikalavo. Blogai, kad pas mus dar išlikęs rusiškas dirigento tipas, jis nori viską laikyti savo rankose, nesuteikia laisvės atlikėjams. Juk orkestrui reikia leisti groti, o solistams - dainuoti. Europoje vyrauja supratimas, kad orkestras akompanuoja atlikėjams, o ne atlikėjai orkestrui. Gerbtini tie dirigentai, kurie supranta, kas yra muzikinė visuma. Muzikoje labai nemėgstu savanaudiškumo. Kai dirbi su profesionalais, visuomet sieki bendrumo.

Dirigentai labai skirtingi. Austrijos dirigentai nesusikaustę, su jais nesunku dirbti.

Kontaktas su publika yra vienas svarbiausių dalykų. Juk dainuojama žiūrovams. Visi dainininkai gyvena dėl plovimų garso... Iš to garso mes pasikrauname jėgų ir entuziazmo kitiems darbams ir koncertams. Vakar patyriau fantastišką jausmą, kai po operos „Makbetas“ premjeros prie manęs priėjo viena choristė ir pasakė, kad mano arijos metu dvi choristės verkė. Tai didžiausia pagarba ir siekiamybė, kai su tavim verkia ne tik publika, bet ir kolegos, kai visi kartu išgyvena tą vyksmą. Man visuomet būna labai skaudu, kai žmonės į teatrą susirenka dėl mados. Jie nieko nesupranta ir jiems neįdomu, o taip norėtusi, kad antrą kartą tokie žmonės apsilankytų dėl kitų priežasčių: muzikos grožio, įdomaus pastatymo. Režisierius mus labai kritikavo ir prieš pasirodymą pasakė, kodėl taip darė. Jis norėjo, kad mes sujaudintume ir tą žmogų, kuris atėjo dėl mados, ne savo noru ar yra visiškai neišsilavinęs. Dainuojame visiems, o tie, kurie supranta daugiau, mato, kad tu darai tiek, kiek tik gali. Tada sugebi sujaudinti visus. Publika mus įkvėpia.

- Įdomu paklausti apie režisierius, su kuriais teko dirbti.

- Susipažinus su režisieriumi visuomet labai įdomu suvokti, kaip jis viską išsivaizduoja, kaip mato aplinką, kaip nori pateikti mane. Suprasdamas jo sumanymus scenoje, galiu elgtis labai laisvai. Esu pripratęs dirbti su nuoširdžiais žmonėmis, kuriems galima atsiverti. Jei su režisieriumi daug bendrauji, užtenka kelių žodžių, kad suprastum, ko jis reikalauja iš tavęs scenoje. Nors ne visada tai pavyksta.

- Abi minėtos operos gana ilgos, ar užteka energijos visam kūriniiui?

- Per repeticijas mėginu suvokti, kur reikia daugiau energijos, o kur galima save patausoti, kad „sužibėčiau“ reikiamoje vietoje.

- Vieni prieš išeidami į sceną atlieka susikaupti padedančius pratimus, medituoja, kiti bėgioja, šūkauja, dar kiti išgeria...

- Man labai patinka anekdotai. Mėgstu juoktis. Gal mano organizmui reikia vitamino C? Dažniausiai visi būna labai susikaupę, rimti, o aš - linksmas. Man tiesiog reikia

pažadinti uraganą savyje. Rimtumo ir taip labai daug kasdieniame gyvenime. Žinau, kad joga labai padeda atsipalaiduoti, bet man svarbiausias dalykas prieš dainuojant yra miegas. Energiją palaiko cukrus ir kava, bet didelio poreikio jiems neturiu, nebent per dieną turiu dainuoti keliuose koncertuose.

- Vienoje scenoje ir erdvėje su kolegomis iš viso pasaulio. Kaip sekėsi?

- Dirbdamas supratau, kad kuo žmogus gyvenime yra daugiau pasiekęs, tuo jis yra paprastesnis ir atviresnis. Man teko bendrauti su tenorais Rolando Villazónu, Plácido Domingo, Jonu Kaufmannu, sopranu Ermonela Jaho. Šie žmonės neapsimetinėja, jie labai atviri, ir publika tai mato ir jaučia. Tokie žmonės visuomet labai įkvepia. Tada matai, kad eini teisingu, atviros širdies keliu. Internacionaliniai projektai visuomet atneša labai daug džiaugsmo ir žinių. Per juos susipažįsti su kitokiais žmonėmis, jų kultūra, kalba... Visuomet labai malonu sutikti pažįstamų, su kuriais yra tekę dirbti anksčiau.

Nors pati darbo pradžia dažniausiai būna sunki, visi nekalbūs, rimti, tvyro įtampa. O man reikia bendravimo, nemoku dirbti šaltai. Geriausiai išpūdžius yra palikę Ermonela Jaho ir Jonas Kaufmannas, jie žavi savo paprastumu. Bendraudamas su jais supratau, kad turiu stengtis būti toks, koks esu, į žmones eiti atvira širdimi, nes tik taip menininkas gali perteikti žiūrovams tikėjimą gražiais dalykais, tokiais kaip meilė.

- Gal galėtumėte papasakoti apie gyvenimo sąlygas, repeticijas, maistą, pramogas...

- Esu labai patenkintas austrišku maistu, jis labai geros kokybės. Nustebino vokiška tvarka, švara. Žmonės labai malonūs ir mandagūs. Operoje „Makbetas“ teko dirbti su 12 vaikų. Labiau išauklėtų vaikų dar niekuomet nebuvau matęs. Jie netriukšmavo, puikiai žinojo, kada reikia išeiti į sceną, niekada nevēlavo... Buvo gražu juos stebėti.

Repeticijos vykdavo kaip ir visuose kituose teatruose: nuo 10 iki 14 val. ir nuo 18 iki 23 val. Darbas buvo įtemptas ir reikalavo daug jėgų bei sveikatos, teko prisiversti reguliariai maitintis, miegoti. Reikėjo visiškai atsiduoti scenai. Kartais pagalvoju, kad geriau tiems, kurie nesukūrę šeimos, nes tada gali visiškai atsiduoti menui, bet, kita vertus, nuostabus jausmas, kai grįžti namo po repeticijų ir tavęs kas nors laukia su plačia šypsena ar atropoja mažom kojytėm ir sako „tėti“. Manau, kad didesnės dovanos gyvenime ir būti negali. Labai gražu, kai solistai atsiveža šeimas.

Austrijoje scena - uždaras gyvenimas. Pertraukų metu būdavo linksma, nes vaikai krykštaudavo, solistai bendraudavo su šeimomis, kiti dainuodavo, o dar kiti ateidavo susipažinti.

Sekmadieniai man laisvi, tada pasikartoju partijas, viską ramiai apmąstau, pabendrauju su šeima, stengiuosi apžiūrėti miestą. Šis darbas ir yra įdomus tuo, kad pamatai kitas šalis, susipažįsti su jų kultūra, istorija. Praturtini save kaip žmogų.

- Ar užtenka laiko poilsiui?

- Reikia rasti. Kartais užsibrėžtus dienos darbus atidedu ir ilsiuosi, nes sveikata labai svarbu.

- Kokį išpūdį paliko Austrija ir austrai? Ar norėtumėte sugrįžti?

- Man ten patinka viskas. Bet vis dar stebina tvarka. Tokie švarūs miestai... Nepamirštamą išpūdį paliko Viena ir jos Valstybinė opera (Staatsoper), ne veltui tai geriausias Europos teatras. 2015 metais debiutuosiu Vienos operos teatre. Šiomet dainavau perklausoje. Tokioje scenoje man dar nebuvo tekę stovėti, akustika fantastiška.

Austrai labai įdomūs ir draugiški žmonės, su jais gera bendrauti. Visuomet bus malonu ten sugrįžti.

- Austrijoje tikrai aukštas kultūrinis lygis. Lietuvoje jis kiek kitoks?

- Iš užsienio muzikų girdėjau puikių atsiliepimų apie dirigentą Gintarą Rinkevičių, operos solistę Violetą Urmanavičiūtę-Urmaną... Mes esame savotiški laiko įkaitai. Jei kitaip žiūrėtume į save, nebūtume pavydūs niurzgos, jei dar valdžios požiūris į kultūrą būtų kitoks, galėtume kur kas daugiau pasiekti. Didžiausią šoką patyriau, kai ne taip seniai žiniasklaidoje perskaičiau ir pamačiau, kaip buvo renkamas kultūros ministras, ten buvo tiek daug pašaipos, sarkazmo. Man tai nesuvokiama. Austrijoje kultūros ministras yra vienas svarbiausių asmenų valstybėje, jis rūpinasi šalies įvaizdžiu. Beje, miestų centruose įstatymai riboja reklamas, propaguojančias greitą maistą, vulgarius dalykus, o kultūrinių renginių reklamai taikoma 50 % nuolaida.

Vis dėlto pasaulyje žinoma, kad Lietuvoje ugdomi puikūs smuikininkai, kiti muzikantai, dainininkai. Esame be galo talentinga tauta ir aš didžiuojuosi, kad esu lietuvis.

- Kaip sekėsi susidoroti su vieatvė? Ką veikėte laisvu laiku?

- Įveikti vieatvę jau išmokau. Internetu bendravau su šeima, stengiausi šviestis, lankiausi muziejuose, koncertuose ir t. t. Net negalėčiau apsaakyti Austrijos gamtos grožio, niekur kitur neteko matyti tokio tyro ir skaidraus vandens ežeruose.

Sankt Margareteno operos festivalis vyko nuostabioje į UNESCO sąrašą įtrauktoje vietoje - marmuro kasyklose. Kai tik galėjau, stengiausi pasigrožėti šia nuostabia vieta. Apžiūrėjau Klagenfurtą, jo muziejus. Stengiausi susitvarkyti ir kitus svarbius reikalus, todėl laisvo laiko daug neturėjau.

- Kokį bendrą išpūdį paliko festivalis ir operos teatras? Kas labiausiai nustebino?

- Labai nustebino dekoracijos. Neįtikima, ką žmogus gali sugalvoti ir pagaminti. Dekoracijos siekė 30 metrų aukštį, pastatai buvo 3 aukštų ir dar judėdavo. Kad nekeltų triukšmo ir neužgožtų muzikos, dekoracijas žmonės judindavo mechanškai - mindavo pedalus. Su keliais atlikėjais nusprendėme, kad dainuoti būtų galima be įgarsinimo - tokia puiki akustika. Stebino organizuotumas, niekada nieko netrūkdavo, į repeticijas būdavome pristatomi minučių tikslumu.

- Jūs, jei neklystu, pirmasis lietuvis, pasirašęs tokių svarbių sutarčių Austrijoje. Kaip pavyko įsitvirtinti toje šalyje?

- Labai daug lėmė rekomendacijos. Man didelė garbė pasirodyti Austrijos scenose, kuriose yra dainavę didieji operos solistai. Esu ne vienintelis lietuvis, dirbantis Austrijoje, čia taip pat dainavo Asmik Grigorian, Violeta Urmanavičiūtė-Urmana ir kiti. Papildyti tokių atlikėjų gretas, dirbti su puikiais muzikantais yra didelė laimė ir atsakomybė.

- Naujos operos, nauji vaidmenys, nuolatinės kelionės, koncertai, mokslai, projektai, šeima... Kaip viską suderinate?

- Niekada nieko nespaudžiu ir nestumiu į priekį. Pasileidžiu ir tekau pasroviui. Stengiuosi neapkrauti savęs, jei gaunu pasiūlymų dainuoti, visuomet pasitikrinu datas. Deja, mokslai šiek tiek nukentėjo. Žinau, kad ateityje reikės baigti tai, ką esu pradėjęs.

- Ką nuveikėte per vasarą ir kokie artimiausi planai?

- Nuveikiau nemažai, bet apetitas didėja valgant. Vienas iš artimiausių darbų – lapkričio pabaigoje Austrijoje, Graco operos teatre, dainuosiu Rudolfą operoje „Bohema“. Vasarą Prancūzijoje, Lilio teatre, ir Liuksemburgo didžiajame teatre dainuosiu Pinkertoną operoje „Madam Baterflai“. O tėvynėje artimiausiu metu dalyvausiu pirmos operinės muzikos kompaktinės plokštelės pristatyme ir keliuose naujametiniuose koncertuose.

- Kuo skiriasi Lietuvos ir Europos teatras?

- Lietuvoje pastatymai gana aukšto lygio. Mes turime puikių dirigentų, tokių kaip Gintaras Rinkevičius, Martynas Staškus, Vytautas Lukočius, Modestas Pitrenas. Su jais labai malonu ir lengva dirbti. Teatruose – daugybė savo darbui atsidavusių žmonių. Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras man išskirtinis tuo, kad manimi patikėjo, suteikė galimybę parodyti save kitokį ir priminė, kur yra mano tikroji vieta – operos scenoje. Esu labai dėkingas šiam teatrui ir tikiuosi, kad jo nenuvyliau. Lietuvoje teatras yra tarsi didelė šeima. Bent jau aš tuo tikiu.

- Gal planuojate išvykti į užsienį?

- Niekada negali žinoti, kaip bus. Juk sakoma, kad žmogus planuoja, o Dievas juokiasi. Aš labai ilgiuosi Lietuvos. Visuomet esu pasiruošęs bučiuoti žemę, kai grįžtu namo. Nors Lietuvoje žmonės niūresni ir čia galybė kitų problemų, bet namai yra namai. O namuose gera, kvėpuoji savo oru, pamatai artimus žmones, sutinki tuos, kurie padėjo tau pakilti ir tapti tuo, kas esi. Nežinau geresnės šalies už Lietuvą.

- Ar turite mėgstamiausią programą? Kokie kurti vaidmenys Jums patiko labiausiai? Ar turite svajonių vaidmenį?

- Gal nuskambės banaliai, bet man labiausiai patinka „Traviata“. Ši opera labai artima mano sielai ir pats Alfredo vaidmuo labai gražus. Vaikystėje turėjau „Traviatos“ plokštelę, kurioje Alfredą dainavo L. Pavarotti, mokėjau visą operą atmintinai. Taip pat man labai artima Puccini „Bohema“. Nežinau, ar kada mano balsas leis, bet svajoju sudainuoti Germaną P. Čaikovskio operoje „Pikų dama“, taip pat Kavaradosį Puccini „Toskoje“. O vėliau norėčiau padainuoti Kaniją R. Leoncavallo operoje „Pajacai“.

- Kas jus įkvėpia ir neleidžia palūžti? Ar turite autoritetų? Į ką lygiuojatės?

- Mano dėstytojas sakydavo: kiekvieną rytą atsikėlus prasideda naujas tavo karas, o vakare supranti, ar laimėjai jį, ar pralaimėjai. Visą gyvenimą žmogus kovoja su savo demonais, baimėmis, silpnybėmis ir stengiasi nepalūžti. Taip ir sukasi gyvenimas. Didžiausiu autoritetu laikau savo senelį (Aleksandras Vitulskis, žymus dailininkas. - J. L.), kurio niekada nemačiau, nes jis mirė man dar negimus. Bet apie jį esu girdėjęs begales gražiausių pasakojimų, labai smagu ir šiandien sutikti žmonių, kurie man papasakoja apie senelį. Jis buvo menininkas iš didžiosios raidės, tikras inteligentas, visapusiškai išprusęs, gaila, nepelnytai užmirštas. Tikiuosi ateityje surengti keletą jo darbų parodų. Jis tas žmogus, kuris įkvėpia mane kurti ir neprarasti patrioto savyje.

Autoritetais muzikoje laikau Nicolajų Geddą, Fritzą Wunderlichą, Luciano Pavarotti, Rolando Villazóną, Joną Kaufmanną. Šie žmonės apdovanoti Dievo. O lygiuotis turbūt nesistengiu į nieką. Kai studijavau, nelabai vaikščiojau į teatrą, beveik nelankiau koncertų. Dėstytojas nepeikė, sakydavo, kad man nereikia blogų pavyzdžių. Turiu kurti pats, o ne kopijuoti. Visuomet malonu, kai mane palygina su geru dainininku, žmonės turi teisę lyginti, bet aš to nedarau.

- Kaip įsivaizduojate savo karjeros viršūnę? O kas po to? Pedagoginis darbas?

- Svajonėse - „La Scala“ ir „Metropolitan Opera“. Labai noriu kada nors dirbti pedagogu. Dabar mokausi pats, nors ir pedagogai visą savo gyvenimą mokosi iš studentų. Laukiu to laiko, kai galėsiu su kitais pasidalinti savo patirtimi ir žiniomis. Tai darau ir dabar: projekte „Lietuvos balsas“ stengiuosi šviesti jaunos žmones, atskleisti, kad viskas nėra taip, kaip atrodo. Nenoriu, kad jie „sudegtų“, nes po to vieni sugeba atsistoti ant kojų, o kiti ne.

- Kur artimiausiu metu bus galima Jus išgirsti?

- Lapkričio mėnesį dainuosiu 12 „Makbeto“ spektaklių Austrijoje, Klagenfurto miesto operoje, gruodžio pradžioje - Graco operoje („Bohema“), gruodžio 13 d. Kauno filharmonijoje - naujos kompaktinės plokštelės „Gražiausios operų arijos“ pristatymas, „Žalgirio“ arenoje - naujametinis koncertas su Robertu Wellsu „Rapsody in Rock“, Vilniaus kongresų rūmuose - naujametinis koncertas „Gražiausios operų arijos“ (gruodžio 31d.).